

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHISINI O'Z-O'ZINI RIVOJLANTIRISH KOMPETENTLIGINI TAKOMILLASHTIRISH BO'YICHA DARTURINI ISHLAB CHIQISH

*N.Aliyev -FJSTI Biotibbiyot muhandisligi, Biofizika
va axborot texnologiyalari kafedrasida assistenti*

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinfi o'qituvchilarining o'z-o'zini rivojlantirish kompetentligini shakllantirish va takomillashtirish muhimligi yoritiladi. Dastur mazmuni, metodik yondashuvlar va amaliy tavsiyalar taqdim etiladi. Boshlang'ich ta'lim sifati va o'qituvchilarning zamonaviy ehtiyojlarga mos ravishda rivojlanishining ahamiyati tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lim, o'z-o'zini rivojlantirish, pedagogik kompetentlik, rivojlanish dasturi, o'qituvchi malakasi.

Kirish. Bugungi globallashtirish davrida boshlang'ich sinfi o'qituvchilarining kasbiy faoliyatini samarali tashkil etish uchun o'z-o'zini rivojlantirish kompetentligini shakllantirish muhim ahamiyatga ega. Ta'lim tizimining ilk bosqichlarida o'qituvchilarning dunyoqarashi va shaxsiyati rivojlanishida o'qituvchining mahorati hal qiluvchi omildir. Shu sababdan, boshlang'ich sinfi o'qituvchilarining kasbiy bilim va ko'nikmalarini muntazam yangilab borish va zamonaviy pedagogik yondashuvlarni o'zlashtirish talab etiladi. Mazkur maqola boshlang'ich sinfi o'qituvchilarini malaka oshirish jarayonida qo'llaniladigan maxsus dastur yaratish masalalariga bag'ishlangan bo'lib, ta'lim tizimidagi zamonaviy talablarni inobatga oladi.

Asosiy qism

1. O'z-o'zini rivojlantirish kompetentligi tushunchasi: O'z-o'zini rivojlantirish kompetentligi — bu shaxsning o'z bilim va ko'nikmalarini doimiy ravishda yangilashga, o'z kasbiy faoliyatini tahlil qilish va samaradorligini oshirishga qaratilgan malaka va mahoratlar yig'indisidir. Ushbu kompetentlik boshlang'ich sinfi o'qituvchisi uchun quyidagi sabablarga ko'ra muhim:

O'qituvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olish; Zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash; Ta'lim sifatini oshirish uchun ijodiy yondashuvlarni joriy etish.

2. Dastur yaratish zarurati va bosqichlari. O'qituvchilarning malakasini oshirish uchun quyidagi bosqichlarni o'z ichiga oluvchi dastur ishlab chiqiladi:

Tahlil bosqichi: O'qituvchilarning ehtiyojlari va mavjud muammolarni aniqlash.

Rejalashtirish bosqichi: O'z-o'zini rivojlantirish strategiyasini ishlab chiqish.

Amalga oshirish bosqichi: Maxsus treninglar, seminarlar va onlayn kurslar orqali o'qituvchilarni tayyorlash.

Baholash bosqichi: O'zgarishlarning samaradorligini aniqlash va takomillashtirish choralari.

3. Dastur mazmuni va metodik yondashuvlar. Dastur quyidagi tarkibiy qismlarni qamrab oladi:

Nazariy qism: O'z-o'zini rivojlantirishga oid zamonaviy pedagogik konsepsiyalarni o'rganish.

Amaliy mashg'ulotlar: Interaktiv metodlar, treninglar va muammoli vaziyatlarni hal qilish usullari.

Innovatsion texnologiyalarni joriy etish: Raqamli vositalardan foydalanish bo'yicha ko'nikmalarni shakllantirish.

4. Kutilayotgan natijalar. Ushbu dastur orqali o'qituvchilar:

Kasbiy mahoratini oshiradi, mustaqil ta'lim olish qobiliyatini rivojlantiradi, boshlang'ich ta'lim sifatini sezilarli darajada yaxshilaydi.

Ushbu maqoladan xulosa qilib aytilsa o'qituvchining o'z-o'zini rivojlantirish kompetentligini shakllantirish zamonaviy ta'lim tizimining eng muhim yo'nalishlaridan biridir. Ushbu maqolada tavsiya etilgan dastur o'qituvchilarning kasbiy o'sishini qo'llab-quvvatlash va ta'lim sifatini oshirishda samarali bo'lishi kutilmoqda. Kelgusida dastur asosida amalga oshirilgan tadqiqotlar ta'lim sohasiga yangi innovatsion yechimlarni olib kelishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Hasanboyeva, G'. (2017). Pedagogik mahorat va kasbiy kompetentlik asoslari. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
2. Ismoilov, Z. (2020). Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.
3. Azizxo'jayev, A. (2019). Zamonaviy ta'lim texnologiyalari. Toshkent: O'zbekiston Milliy universiteti nashriyoti.
4. UNESCO. (2023). Teacher Development and Lifelong Learning in Primary Education. UNESCO Publishing.
5. Qodirov, N. (2018). "O'qituvchining kasbiy mahoratini oshirish yo'nalishlari". Pedagogika jurnali, 3(5), 45–52.
6. Abdullayeva B., Aliyev N. Pedagogical Ability In Self-Development Of A Future Primary School Teacher //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 149-153.
7. Aliyev N., Ergasheva D. METHODS OF PROFESSIONAL SELF-DEVELOPMENT OF A PRIMARY SCHOOL TEACHER //Science and innovation. – 2022. – Т. 1. – №. B8. – С. 1679-1681.
8. Aliyev N., Muhammadjonov S. THE ROLE OF MATHEMATICS EDUCATION IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF MEDICAL WORKERS. THE

- IMPORTANCE OF MATHEMATICS FOR A HEALTH WORKER. MATHEMATICAL METHODS AND STATISTICS IN MEDICINE //Бюллетень педагогов нового Узбекистана. – 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 39-42.
9. 4. Nurillo N. A., Muhammadjonov S., Tojimatova L. THE ROLE OF MATHEMATICS EDUCATION IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF MEDICAL PERSONNEL. THE IMPORTANCE OF MATHEMATICS FOR THE HEALTH WORKER //International Bulletin of Medical Sciences and Clinical Research. – 2023. – Т. 3. – №. 6. – С. 54-56.
 10. Abdullayeva B., Aliyev N. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining o'z-o'zini rivojlantirishda pedagogik qobiliyatning ahamiyati //Бюллетень педагогов нового Узбекистана. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 74-78.
 11. Abdiqayumovich A. N., Abdiqayumovna I. M. Fur'e Method for Solving Boundary Value Problems Placed in Parabolic Type Equations //Central Asian Journal of Theoretical and Applied Science. – 2022. – Т. 3. – №. 11. – С. 107-113.
 12. Abdullayeva B. S., Aliyev N. A., qizi Ergasheva D. S. Improving self-development competency of future primary class teachers //Educational Research in Universal Sciences. – 2022. – Т. 1. – №. 7. – С. 274-277.
 13. Sayfutdinova A. B., Abdiqayumovich A. N. THEORETICAL ISSUES OF INCREASING TEACHING EFFICIENCY BASED ON MODERN ADVANCED PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN THE PRIMARY CLASS //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2022. – Т. 10. – №. 11. – С. 233-239.
 14. Abdullayeva Barno Sayfutdinovna, & Aliyev Nurillo Abdiqayumovich. (2022). IMPROVING THE COMPETENCE OF THE FUTURE ELEMENTARY SCHOOL TEACHER IN SELF-DEVELOPMENT. European Journal of Humanities and Educational Advancements, 3(12), 12-14.
 15. Abdikayumovich A. N. et al. Innovative Approaches in Mathematics (Pisa and Timss Programs) //American Journal of Social and Humanitarian Research. – 2021. – Т. 2. – №. 9. – С. 116-118.
 16. Yusupova A. K., Aliyev N. A. SOME CONSIDERATIONS FOR TEACHING PROBABILITY THEORY AND MATHEMATICAL STATISTICS //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2021. – Т. 1. – №. 11. – С. 1183-1191.
 17. AB Sayfutdinovna, AN Abdiqayumovich IMPROVING SELF-DEVELOPMENT COMPETENCY OF FUTURE PRIMARY CLASS TEACHERS // Web of Scientist: International Scientific Research Journal 3 (8), 509-512.
 18. Abdullayeva, B. S., Abdullayeva, B. S., & Aliyev, N. A. (2023). BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINI O'Z-O'ZINI RIVOJLANTIRISH

- KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH. Educational Research in Universal Sciences, 2(13), 605–609.
19. Aliyev, N; Davronova, N. (2023). PULMONOLOGIYA TARIXI VA HOZIRGI KUNDAGI AHAMIYATI. Educational Research in Universal Sciences, 2(13), 610-613.
 20. N.A.Aliyev. (2023). FORMATION OF SELF-DEVELOPMENT SKILLS FOR FUTURE PRIMARY TEACHERS. Scientific Impulse, 2(15), 363–367
 21. Aliyev , N. A., & Sobirova, M. R. qizi. (2023). MASALALAR BILAN DASTLABKI TANISHUVNING INNOVATSION ASOSLARI. Educational Research in Universal Sciences, 2(16), 659–666.
 22. Melibayeva, F. M., Aliyev, N. A., & Muhammadjonov, S. G. o'g'li. (2023). CHEKISH BILAN BOG'LIQ O'PKA KASALIKLARI. Educational Research in Universal Sciences, 2(16), 719–723.
 23. 18. Melibayeva, F. M., Aliyev, N. A., & Muhammadjonov, S. G. o'g'li. (2023). KOMPYUTER TEXNOLOGIYALARI ORQALI KELIB CHIQADIGAN KASALLIKLARNI OLDINI OLISH. Educational Research in Universal Sciences, 2(16), 705-708.
 24. AN Abdiqayumovich, M Sarvarbek Gayratjon o'gli. ZAMONAVIY DIAGNOSTIKANING ROLI. ZAMONAVIY DIAGNOSTIKA USULLARI. Лучшие интеллектуальные исследования 10 (6), 177-180.
 25. Abdiqayumovich A. N. TEJAMKORLIKA OID MASALALAR ISHLASHDA INNOVATSION YONDASHUV //STUDIES IN ECONOMICS AND EDUCATION IN THE MODERN WORLD. – 2024. – T. 3. – №. 1. – C. 64-71.
 26. Abdiqayumovich A. N. TIBBBIY BILIMLARNI O'RGATISHDA MASOFAVIY TA'LIM TIZIMINI TADBIQ ETISH //TADQIQOTLAR. UZ. – 2024. – T. 36. – №. 3. – C. 104-111.
 27. Abdiqayumovich, A. N., Jaisudha, J., Al-Farouni, M., Khare, N., Kaur, G., & Koduru, S. S. (2024, September). Machine Learning Techniques for Protein Structure Prediction in Bioinformatics. In 2024 IEEE International Conference on Communication, Computing and Signal Processing (ICCCS) (pp. 1-6). IEEE.